

SZEGEDI HIRADÓ.

25-ik szám.

Vasárnap, tavaszelo (március) 31-én 1861.

Harmadik évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, esütőfőzőn és vasárnap reggel.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Vidékre postán és Szegeden hazahozdással: Egész évre 8 frt., — félévre 4 frt., — évfolyamra 2 frt. osztr. ért.

Helyben elvitte a kiadó-hivatalból: Egész évre 6 frt., — félévre 3 frt., — évfolyamra 1 frt. 60 kr. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasos petitor egyszeri hirdetését 7 ujkr. kétszeri 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyeggyel minden egyes beiktatásért 30 ujkr.

A nyilatkozóban a háromhasos petitor igrtasi díja 30 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Előfizetés

SZEGEDI HIRADÓ

1861. évi tavaszé-nyárhó folyamára

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán 2 frt. helyben a kiadóhivatalból elvitte 1 frt. 60 kr.

A „Szegedi Híradó” kiadó-hivatala.

Követválasztások.

Lehetetlen sajnálnunk, ki nem fejezték a főbűt, hogy a napi rendben lévő országgyűlési választásoknál némi rendezetlenség vagy összezúzóké- ség történtek. Az események sokkal jobbabbak, s általában bíznosnak még a részletek, hogy ezekről biztos ítéletet hozhatunk. Annál inkább, mert a bírlapokban megjelent tudósítások vagy egyik, vagy másik érdekelt pártból levelezőktől származ- ván, igen természetesen, hogy mindenik ügyes- ségét saját felelt tisztázzák, s a baj kútfőrástát a másik párt magaviseletében keresi. Elégé tanácsodok erről azon körülmény, hogy az ily részben vagy egészen elferdített tudósításokra egymás után hoz- zák a lapok a fölvilágosításokat, nyilatkozatokat, igazságokat stb. De hiszen közel van már az or- szággyűlés, melynek első teendője lévén, magát konstituálni, az igazságszókól s az ezek fölött bekövetkező vizsgálatokból ki fog tűnni, ki a hibás.

Mi egyébiránt éppen nem csodáljuk, hogy imitt-amott valamivel előbbben törnek ki a szen- vedékek. Mert ennek kulesát is a lefolyt 11 évi kormányzatban keresik; azon kormányzatban, melynek némely töredékei még most is szeretnék a bukott alkotás rendszert visszaidézni, vagy belőle legalább valamit fontartani; azon kormányzatban, mely tizenegy évi demoralisatója által a bizalmatlan- sággal demontán meg az nekül felkötötte, és nem is ok nélküli; azon kormányzatban, mely alkotmá- nyunk épületét lerombolva, a választásoknál annál óvatosságnak kell lenniük, nehogy oly férfiak által képviseltessék magukat a közlegő nagy fon- tosággal országgyűlésen, kik a megfontartat szik- lalossággal alapok lerombolásához is segédkeztet- nyújtsanak.

Az események mindenesetre sajnósaok; de nem magunk miatt, kik tudjuk, milyen tényezők foly- tak be nagyobb részint ezek előidézésében, t. i. a meg egészen ki nem tisztított régi kóvász; de saj- nosak kívánt azért, mert azok a mi ismert jóka- roink iszonyú zajt híven miattuk, hadar beszédeik a külföld könnyenbíró része előtt könnyen hitre- találnak.

Azonban más részről vizsgálatásunkra szolgál- hat, látunk, mikép folytak a választások a szom- széd örökös tartományokban, melyek a nép politikai és műveltségi állapotát egész nyomorúságban föltöltik. Ha ezekkel a nálunk létrejött kelle- metlenségeket összehasonlítjuk, ugy legkevésbé sincs okunk pirulni Európá és a történet fölészéke előtt. Így írják Galliciából, hogy a Lembergott nem messze fekvő Trábinia városa lakosait ugyanazon járásfőnök, ki a rutnen költősséget zsandárokkal fogadta, a felőrányira fekvő várba parancsolta követválasztás végetti megjelensége. És midőn ezek vonakodtak a várba menni: ujra rájuk küldött azon kijelentéssel, hogy a választási hely kijelölése őt illeti. Itt aztán a gör. katolikus püspök Sachimo- vitz fölszólította őket, hogy „nemes embert ne vá- laszszanak, mert a nemesek rebollere (!) és Bécs- ben a népet eladnák.” S a jámbor nép megvá- lasztott egy lelkeszt. Még furesabb a Rusinova- Wolában történt választás, honnan egy óbsitos bakát küldtek az országgyűlésre képviselőül a következő utasítással: Mondja meg a császár- nak választói részéről, s ha feleletet nem hoz, viz- szá se jöjjön, hogy 1) barmaink számára nincs erdei legelőnk; 2) sem épület- sem tűzfánc nincs; 3) hogy réttünk s legelőnk viz járja; 4) köve- csünk nincs, és mégis tartozunk utat tölteni; 5) a cseledek nagy bért kérnek, az ételt pedig zsirosan szeretik; 6) a földosztályozás hibásan történt, mert csak első és másodikztályú földeket vettek föl, a 3-ad és 4-ed osztályukat nem; 7) nem kell is- kola; mert hiszen van közlünk egy-két ember, ki a nyomtatottat el tudja olvasni, és a város sincs messze, hová az érkező írásokat olvasás végett be- vihetjük; 8) templomunkat építse föl a császár, mert a rajtuk lévő terhet ugy sem bírjuk; 9) a városok igen drágák, alig bír az ember csizmát s más holmit venni, annyira nyúzzák az embert a zsidók és kézművesek. (Nem jöne kedvük utasítást adni képviselőinknek?) Végre, hogy a hármaz szám megleven, megemlítjük még, hogy Milno és Prosciare helységek a zloocri kerületben császár 5 Főléget választak meg országgyűlési képviselőül. Vajjon ezek hasonló utasítást adtak-e, arról halgatnak a tudósítók.

Befejeztül még megjegyeztük: mi gyönyörű kílátást nyújtanak a választások a majdan összeje- vendő Reichsrathra nézve, ha a többség oda oly atyafiakat találma megválasztani, minőket a két első példában megismertettünk.

Követválasztás Csongrádon.

(Vége.)

„A felelős kormány eszméjével karöltve jár a képviselői rendszer, s így már az 1847—8. V. t. c. alapján a választókérlettek által megválasztott vagy választandó követ nem a választókérlet vagy hatóság, de az ország képviselője lön, s díjazást nem a küldők, de az állampénztár látja el. És ezen átalakulás magával hozta, hogy a követ állásához eskü és utasítás által nincsen kötve, mert ennek irányadó az ország közzelmele szolgál, — ez az erkölcsi alap; különben pedig felelős kormány alatt a követet túlyomó többség azon el- vek és politikai nézetek, törekvések szoszólója és tényező támasza, melyek a főnálló kormány kiti- zott föladatait képezik; mert a felelős nemzeti kor- mány szabály szerént csak addig tartja fön magát, míg a képviselőház többsége által támogatva van, bizonyosságnal annak, hogy ilyen rendszer mellett kormány és nemzet egy uton halad, egy cél után kilzd, és valamint nehez fölteni felelős nemzeti kormányról, mint az országos közvélemény hitbiz- mányosáról, hogy alkotmányellenes és a haza ka- ráira irányzott vágyakat igyekszik valósítani, ugy kockáztatva van a fölvetés, mely szerént a képi- selőház többsége mint a nemzeti közzelmele szó- szólója, védeje törvényellenes célok kivitelére a kormányt segédkeztet nyújtanak.

Az 1847—8. III. t. c. 32. §-a szerént felelős a miniszter és felelete vonathatik minden oly tett- ért vagy rendeltetért, mely az ország függetlenségét, az alkotmány biztossáit, a főnálló törvények rendeltetét, az egyéni szabadságot vagy a tulajdon szentességét sérti, s a kezeire bízott pénz vagy egyéb érték elcsikkasztásáért vagy törvényellenes alkalmá- zásáért, ugy a törvények végrehajtásában vagy a közösen és bátorság föntartásában elkövetett mul- lassásokért; ilyen felelősséggel ellátott nem le- het tartani, hogy a királyi hatalom lehető törvény- ellenes rendelkezést a miniszter ellenjegyezze; mi pedig a III. t. c. 3. §-a értelmében a királyi ren- deltet érvényesítésére föltétlenül megkivartatik, de föl nem tehető ezen visszaélés a felelős miniszter- ről azért sem, mert ez a nemzeti akarat, az or- szág közzelmele képviselője s a nemzetgyűlési többség kifolyása, nemkülönben a képviselő az or- szág közzelmele politikai hitvallás és megpró- bált jellem által erkölcsileg födözött védszólója. S innen van, hogy vaamint a felelős kormány tör- vénysegzési gátolva vannak a képviselőház többsége által, ugy a képviselőház lehető törvényelle-

nes kísérleteit a felelős kormány akadályozza. S végre mindkettő háta mögött áll ellenörködő éber- séggel a szabad sajtó s a helyhatóság népgyűlések.

Es ha valamely lényeges kérdésnél a képi- selőház többsége a miniszteri javaslattól elfordul, ekkor erkölcsi kötelessége vagy lelépni, mert a felelős miniszterség csak többséggel, mint a nemzeti akarat törvényes kifejezésével kormányozhat, vagy a népre hivatkozni, a képviselő gyűlést fölászlatván, s ekkor új választások történnek, melynél, ha a kormány többséget nyer, bizonyossá lesz annak, hogy a fölászlatott képviselőház többsége, a nem- zeti akarat az országos közzelmele irányát valósá- gal már nem képviselte, és ekkor állása megszi- lárul, ha pedig kisebbségben marad, állását el- vesztí, a kormány gyepöljét másoknak átengedni kénytelen, mert a nemzeti akarat már ellene for- dult, a kisebbség a nemzeti akaratot nem képi- selhetvén és kormányzásra jogilag alkalmatlan lé- vén. Ilyen rendszer mellett a követet utasításokhoz kötni fölösleges, nem szükséges, céllellenes; mert nemzet és kormány egy célra törekedvén, nincs ok a kormány ellen magát a küldőket födözni.

Világos a mondottaktól, hogy az 1848. év előtti országgyűlési követek utasításokkal azért lát- tattak el, mert testület s az ország miniszterség nyomása által álló felelősség nélküli kormány lé- vén, nemzeti és kormányi érdekek különbözök vol- tak, felelős nemzeti független kormány által pedig nemzetnek és miniszteriumnak közös érdekek lé- vén, az utasítás és eskü szűksége fön nem forog, hanem mivel felelős kormányt mai nap csak papí- ron bírnak, mert az életben felelősség nélküli tes- titület oktroylált kormány intézködik, mely sok rész- ben az ország kormány lidere nyomása által nyög, bár ezidőben ezen testületi kormányzat élén a leg- jobb nevű és próbált jellemű s magas tudomány magyar államférfiak vannak, ott állunk, hogy kor- mány és képviselőház ismét két heterogen érdekű testület, s ez amaz feleltre vonni képtelen, amaz pedig lehető ellenérdekeivel fogva az eskü és utasításokhoz nem kötött, képviselői könyvelmibb vagy féltékeny jellemekkel émeik, hivatalok, meltsóságok, rendjelek, vagyonok, tehát anyagi és hitási elő- nyök esábitó eszközzeivel a vagy fenyegetés elret- nőtől fegyverzeivel a nemzeti jogok hátrányára — alkalma lévén — meghódíthatja s illetoleg vissza- riaszthatja.

Adjunk-e tehát utasításokat a föntförgő súlyos körülmények miatt, miként ezt már néhány meggye elhatározta? Vélekedésem szerént maradjunk az 1847—8-ki törvények szelleménél, melyek, ha tett- leg életen kívül vannak is, de elvileg kiindulási pontul átalunk elfogadárk és híven ezen elvekhez utasításokat ne adjunk.

Fölvet szókás képviselletei rendszerű országok- ban, hogy aki követ akar lenni, választói előtt az időzást sajtó útján vagy társadalmi telen tartott lakomák alkalmával a választást megelőzőleg poli- tikai hitvallást szokta kitárni, melyből a választók ennek politikai céljairól és elveiről kelő meggyő- ződést szerzhethetnek. Ez így van jól. Nálunk mindez nem történt; tehát élünk állomással — ugy vélem — nem elég vissza, ha, midőn az utasítási jog ellen szeltem, fölterhe, hogy a tisztelt választógyű- lések nézetimet osztani fogná, kijelölöm az irányt, melyen a megválasztandó követnek haladnia kell.

Fölfogásom szerént most nekünk olyan követ kell, ki

1) Bátorsággal szembe szálljon minden aka- dályllyal, tudjon túrni rettentést, győztes ostromot álljon ki a kísértések közt, küzdjön szél és hullám ellen, s ha bűnnel mondatik is fölülről, mit meg- győződése, Istene keble melyén szuggi, ki sem az agyuk torka égő kanócaitól vagy golyóitól, de az ég-föld összezakadásától sem riad vissza, szóval kell nekünk honfiai ércjellel, kit a hatalomnak adományai vagy fenyegetései az alkotmányosság jogteréről csak egy hajszálnyira is le nem tántorít- hatnak.

2) Olyan követ kell nekünk, ki az 1860. évi

Öszbő 20-ki kir. oklevél 2-ik pontját és a f. é. t. 26-ki. as. parancs rendeltét, mely Magyarország törvényhozását az adomegajánlás, katonaságállítás, ére és egyéb pénz és hitelügy, ső árának föl- emelése, új kölcsönök fölvetése stb. sarkalatos államügyi kérdéseknél egy közös osztrák birodalmi tanács befolyásával és közreműködésével akarja alapjából a szankció pragmatika ellenére kiforgatni, herkulusi bátorsággal megtámadni merje és ebbe soha sem egészen, sem bármint módosítás mellett bele nem egyez.

3) Olyan követ kell nekünk, ki minden vallásfelekezethez egyházi és politikai jogegyenlőséget pártolni fogja, és ha szükség lesz rá, ezt indítványba hozza.

4) Olyan követ kell nekünk, ki Magyarország magyar és nem magyar ajkú népi politikai jogosságát s jogegyenlőséget célul kitűzi és a nem magyar nemzetiségek minden méltányos igényei teljesítésére hajlandó; de a nemzeti magyar nyelvet tekintve, ha szavazatával egymaga maradna is, azon biztosítékot szűz megőrzése mellett, melyeket az 1847—8. V. t. c. 3-ik §-a és a XVI. t. c. e) pontja kikötött, azt egy nem magyar nemzetiség sem kívánhatva jogosan, hogy a magyar elem, midőn velök minden politikai jogait megosztja a nemzeti méltányos igények teljesítésétől nem idegen, nemzetiségétől fölajdja és így magyar lenni megszűnjék s csak nem maradjon ez országban magyar, különben pedig legyen Babeltelep.

5) Olyan követ kell nekünk, ki mennyire lehet, egyéb feltevései mellett törvényhozási képességgel is bírjon, tehát törvényűdőt legyen, hogy így e népes magyar város becsületének és várakozásának sikerrel megfelelhessen, s az országgyűlési tanácskozásközlő ne csak adott vagy adandó szavazatokról ismértük, melyre egy jól fölserlelt Kempen-féle gép is elégséges volna, hanem kell, hogy ezen tanácskozásközlő épület és székért előadásokkal gazdagítsa, emelje. Minthogy pedig a bekövetkező honigulys különösen törvénykönyv-szerkesztő leendő, mert új polgári és büntető törvénykönyveinknek kell lenni és az osztrák törvényekbeli maradványokra nézve szintén ezen törvényház foladatra lesz az érdekek egyhangúsításával átalakulási módorban véglegesen intézködni, minden bizonyon a törvények és a törvények bölcsészeteinek alapos ismerete szükséges lesz.

6) Olyan követ kell nekünk, ki a kereskedelmi és iparszabadságot föltétlenül védje, és ki a szabad versenynek mindenütt apostola legyen.

7) Olyan követ kell nekünk, ki az idegen kormány által ránk rogyt egyenes és közvetett adószók, ugy a dohánygyedaráss, fűné, zsandár és minden idegen intézködés elváltatására bátor és független szót emeljen.

8) Olyan követ kell nekünk, ki a szabad szolás és szabad sajtó valódi barátja.

9) Olyan követ kell nekünk, ki a 11 év óta külföldre menekült legjelesebb honfitársainak hazahívására azt tör, de nem kegyelem, hanem a tárgybán hozandó külön törvények mellett, olyan értelemben, miszerint eldobzott javaik is az időközti hasznóvételkel visszaadassanak. Még ekkor is az annyi éves számkivetés keservei s az emésztő honigyszó szent fájalmái, az ifthon szokatlan nélkülözések mindennapi törvisszársai jóvá nem tehető s el nem törölhető emlékek maradnak.

10) Olyan követ kell nekünk, ki az országgyűlés vagy a nemzeti kormány mellőzésével a kincstári javakból a rémévek alatt tett eladásokat semmibe nem fogja nyilvánítani és ezen javakat a magyar állam rendelkezési és birtoklása alá az adásvételi ár teljes mellőzésével visszaküldi, és a bukott rendszer hivatalnokainak egy évre rendőlt kegyeztet azon állam és kormány terhére rovatja föl, melynek érdekében kérdések hivatalnokai szolgáltak. A magyar állam pénztárát ezen kiadás nem terhelhetvén jogosan, mert bizony ennek hasznára, jólétére, előnyére azon testület nem dolgozott.

11) Olyan követ kell nekünk, ki küzdeni fog a megei és más törvényhatósági önállás mellett akép, hogy a felelős miniszteriség is akadály nélkül formaradjon és a hatósági önállás meg ne semmisüljön.

12) Olyan követ kell nekünk, ki az osztrák kormány által az ország lakosaitól átj nélkül beszedett fegyvereknek visszaadását díszeszetben, ha lehet, különben becsértékben sürgéni fogja, ugy az egyesekről vagy közpénztárakról beszedett és megsemmisített magyar bankjegyekértékek megtérítését elősegíti.

13) Olyan követ kell nekünk, ki az 1847—8. jogállapottól kiindulási pontul veszi és ebből nem enged; ha pedig a hatalom ezen törvényeket sértetlenül érvénybe mindenekelőtt vissza nem helyezi, elhagyja követi állását és haza jő, s a király megkoronázatásához esekvő részvételével nem járul; ha pedig ellenkezőleg tesz, minden esekvénye semmis leendő. Hiszen ha megengedjük, hogy az 1847—8. törvénykönyv megsemmisítésével vagy elvetésével, tiz év múlva ezen joggal azt is elvehetik tőlünk, mit most még 1861-ben megadnánk.

14) Olyan követ kell nekünk, ki a nemzeti önállásért és függetlenségért szabadságot, vagyonát, vérét, életét Codrus lemondásával föloldozni kész. És legyen átkozott, aki az ország és nemzet

iránti tartózásaiban képviselői minőségében hazát és vérrelást követne el, döröglenek meg fölötté a baragos Isten tízes villámai, sajtóik h a eundit, neve pedig mindörökké a nemzet előtt a beestelen- ség és gyalázat kifejezése legyen, mint azon gyal- vitzékek, kik hadrontó őseinkkel nem merték a magyar név becsületért Augsburg alatt diós ba- lálal élvezni, vagy a Lech folyam hullámaiba temetközni.

Nem tudom, hiven tolmácsoltam-e a tisztelt választók politikai kívánságát? Ha igen, méltos- tasanak helyeslő; ha nem, visszatetszőleg nyilatko- zni és kijelenteni, hogy a fön elősorolt irány- pontokat a megvalósztandó képvisélvel maga mi- gis tartása végett határozatlan tudatni és közölni fogják, mert én a magam vélekedését és kívánsá- gát, melynek pedig alapja az imádot haza és nem- zet, egy nemzeti függetlenség és alkotmányos szabadság föltétele szerelmé, másokra akarjuk ellen tükölni nem akarom.

Ekkor egyhangu helyeslés nyilvánult, melyre a választási elnök következőkben nyilatkozott:

„Örülök, hogy a közvélemény hí tolmácsa lehettem anélkül, hogy erőszék először a közka- ratot kibpatoltam volna. Tanúsága az annak, mi- szerint mostan a haza egyetemet azon egy cél, ugyanazon közszellem, a közhaza, törvényesség és alkotmányos szabadság biztosítására irányzott szent törekvés lelkesíti.”

A választás eredményének kihirdetése után a jelenlévők nemzeti zászlóval tömegesen indultak Eder István lakására, de vele a piactéren ta- láloztak, a lelkesedett tömeg nevében Blázsi Márton üdvözölt, melyre az egyhangulag közka- ratul megvalósztott követ szólni nem akor ha- sán éljenek után következő beszédet mondott:

„Polgártársaim! Valóban megilletődve lépek ezen pályára, melyet választóm példátlan egyetértő bizalma részemre kijelölt, és melyet előtem szeret- tet nagy hazánkba, Klauzál Gábor oly fényesen töltött be. Nem volna elég bátorságom ő utáná a követtséget elvállalni, ha jelenleg kifejtett más po- litikai körülmények által különben esekély egyén- séget támogatva nem érezném.

A nemzeteknek politikai teendőik és céljuk nem egyforma, váiozik az az idő által szárnyalt szellem igényeikhez képest. Így 1848-ban oly követ kellett, ki annyi parlamentális tapintattal bírt s e nemzet mult és jelen viszonyaital népszerűsége alapul ismerettségben állott, aki ismerte az akadá- lyokat, melyeknek legyőzése által lehetett jutni az 1848—9. törvények kivételére, aki elég magas kép- zettséggel bírt arról, hogy az ezen törvények alkotás- tól ellenző töreked pártoskodásait legyőzze és az ezekkel szövetkezett, már akkorában is föltűnő irányt követett osztrák kormány altomos esekvő- nyénys utjait eltorlaszolja, szóval aki megörögzött előletokek és rendszer ellenében szabadelvű törvé- nyeket, és ilyen volt Klauzál Gábor.

Most azonban nem új törvények teremtéséről van szó, hanem az 1848—9. törvényeknek meg- tartásáról és azoknak szabadelvű alapon történendő bővítéséről és kiterjesztéséről, és ezeknek kivételére nem más szükséges, mint rendíthetlen honszeretet és tántoríthatlan akarat és becsületesség, ezen té- ren pedig tartom magamat azon egyéniségnek, ki képviselői állásomnak megfelelő képes leendő, a honszeretet és hazámak abszolút lábakkal tapodott 1848—9. törvényei föntartása eszméjétől ösztönözve, bátorodtam az oly őszinte kebleköl származott megvalósztatásomat előadni.

Midőn választó polgártársaim ezen nagyszerű bizalmukra méltattak, úgy tartom politikai hitvá- lasomra nézve tisztában vagyok s magukkal számot vetetek, mit tenniük könnyű volt, amennyiben egész életemben köztük voltam, jó s baltorsnikban velök egyaránt oosztam, érzelmeik és kívánsámaik az enyémekkel egyenlők voltak és tudják, hogy személyemben saját keblek kívánsát küldik kép- viselőnek, de mégis politikai viseletnek kötele- zésűl szükségesnek látom ebbeli hitvallásomat itt nyíltan kimondani. Elvem és politikai büszkeségem hazámak önállósága, hazám minden ajka, rangú és vallás lakosainak jó s törvény előtti egyenlő- sége, hazámak szellemi és anyagi virágzása és jóléte, hazám népeinek ügyére nézve önkormány- zata. Ezek az én elmém, melyek nélkül szabadsá- gót és polgárisádot nem képezlek; ezek, melyek- nek kiterjesztését hazám népeire oloajom, bár vannak sokan, kik azt mondják, hogy a szabadsá- gát élvezetere a magyar nép nem eléggé érett, de ezeknek megfelel helyettem hazánk nagy fia, Ko- suth Lajos (ki az Isten sokáig éltesen) példa- beszédben, összehasonlítást- ezeket az emberrel, ki azt mondá, hogy addig a vízbe nem megy, mig úszni nem tanul, pedig a vízbe nem megy, úszni soha meg nem fog tanulni, így a nép is, soha bele nem vezetve a szabadság szent csarna- kába, azt soha ismerni nem fogja, azt élvezni sem lehet képes; ezek, melyeknek elérésére egész éle- temem keresztül törekedtem; ezek, melyekkel tölt kebelrel az országgyűlésre megyek; ezek, melyek- nek elérésért sírogim küzdelek, és ezek, melyek- kelt, ha kell, bármely percben utolsó esőpp vé- rémet is áldozni kész vagyok. És amint ezen el- vezimbe hű maradok, ugy áldjon meg a magyarok Istené, ugy lelkek most és jövendőben boldogságot!

Mi történt Olaszországban?

Olvasónk, ha más közönyökből nem, e la- pokban közölt töredékekből is tudják az olasz mozgalom főmozzanatát. Mikké is ne tudnak, hogy az 1859-diki háború, mely a villatrankai békekötéssel végződött, a szard király birodalmát a szép Lombardiai gazdagította? És miké ne tudnak, hogy mult évben e birtok a Mária-kál és Umbria- val ismét szaporodott? Miké ne tudnak, hogy Garibaldi néhány ezernyi önkényesit egész Szicilia szigetét többé Nápolyt is megszerették a szard korona számára? Tudják tehát azt is, hogy Nápoly királyi, II. Ferenc, a hatalmas gatai erődbe vonult, hol a rendes szard hadsereg hősi ostromának nem kevesebb hősiességgel hónapokig ellenállt, mig végre az erő várs is a győző szard hadvezérnek Cialdininek adott át. Legújabbban a hírlapok a volt nápolyi királyság Szicilia szigetén álló Messi- na várának átadását hírt is hozták.

Mind ezek csak egyes jeleneti a nagy olasz drámának, melynek célja nem kevesebb, mint egész Olaszország egyesítése; egyes léposók, melyek a kijelölt maguslat csarnakokhoz vezetnek. Tagad- hatatlan, hogy ez események olyanok, melyeknek néhány év előtt a legvérmesebb optimista sem mert megjóslani. A kitűzött cél: az olasz egység sokak előtt kivethetetlen ábrándnak, lázas agyremek tekinthető. De a nemzetben rejtett erő arakat, keresztülörve az emelkedett akadályokon, mindin- kább közeledik teljesítéséhez. Még ugyan Róma és Velence hátravan; de az olasz egyet barátaí legkevésbé nem kételkednek, kívált az eddigi siker által bátorítva, hogy céljokat legkisebb rész- letéig el fogják értni.

Az eddig elmondottak, mint említők, nem ismeretlen dolgok t. olvasónk előtt. De szükséges- nek tartottuk azokat fölmenteni, hogy átmeneti bídul szolgáljanak a legutóbbi napok eseményeikhez.

Mig ezek a határoten történtek, az alatt az olasz parlament összélt. És a kormány elkeréztet- nek hitte az időt az eddigi eredmények után, hogy az országgyűlés elő törvényjavaslatot terjesztessen, mely szerint az eddigi szard király az „Olaszország királya” címet elfogadja. Mondanunk sem kell, hogy a nemzeti érzés által lelkesített parlament e törvényjavaslatot nem ugyan egyhangulag, de esu- pan két szavazat ellenében, elfogadta. Ezzel azon- ban a dolog még korán sinés befejezve; mert hiszen arról kételkedni sem lehetett, hogy magok az olaszok, kik ebben régi vágyuk teljesülését látják, ezt örömet elfogadják. Hanem az a kér- dés: mit szólnak ezek Európa többi kormányaí, mit különben azok, melyek az 1815. szerződése- nek, vagyis az ugynevezett legitimitásnak védői? El fogják-e ismerni az új olasz királyságot? Előle- gesen ugyan föl kell tenünk, hogy Franciaország és Anglia e tekintetben nem fognak az olasz nép törekvésének akadályokat ellene gördíteni, mitűnők oly voltak azok, kik a be nem avatkozás elvét kimondták, az ottani ügyek alakulását megelőzőleg szentesítették. Azonban, ugylátás, Franciaország szokott óvatosságánál fogva, vonatodik, az első lépést megenni, noha bizonyos, hogy mitűn az olasz így Franciaország gyámoltása folytán fejlőd- tött ennyire, szívesen lesz a második. Legújabb tudósítások szerint Poroszország sem fog vonatodni az új olasz államot elismerni. És ugy valószínű, hogy vagy ez, vagy Angolország fogja megenni az első lépést, melyet kétségkívül Franciaország nem sokára követend.

Magá az új olasz királyság kormánya is óva-osan kíván e tekintetben eljárni; mert egyelőre csak azon államokkal fogja a civiltázotást hiva- talosan közölni, melyekről bizton reményli, hogy beleegetyéseiket nem fogják megtagadni. A többivel folytatja a diplomatiai összeköttetést eddigi alak- jában, mig elkerézik az idő, hogy a változtatást ezekkel is tudassa. Hiszen tudjuk, hogy III. Na- poleon császárságot sem ismérték el azonnal az európai hatalmasságok.

Ezalatt az olasz kormányban lényeges válto- zások történtek. Cavour az egész ministerium nevében beadta lemondását. Ez azonban a mostani viszonyok közt koránt sem jelent annyit, mint máshol hasonló esetben szokott, hogy t. i. a kormány politikája is megváltozónak. Mert mitűn az eddigi kabinet csak a régi szard államfiakból állott, mig most az ország területe mintegy négy akkora, mint eddig volt: szükségesse vált, hogy a kormány- zata a többi, különösen pedig a legújabbban csat- lakozott államok szülöttei is bevonassanak. Innen magyarázható azon legújabb tudósítás, mely szerint ismét ugyanazon gr. Cavour új miniszteriumot ala- kít, és így Viktor Emanuel a szard király elbo- sztatja kabinetét, hogy magának Viktor Emanuel, mint olasz király újat alkosson, melynek azon- ban lelke esakígy gr. Cavour lesz, mint az előb- binek volt. Eszerint a kabineti változás tulaj- donképp nem egyéb, mint újabb fok az egyrés- tül és csuán az új helyzet követközménye, anél- kül, hogy ezáltal a politika változást szenvedne. Mert Cavour bizonyosan az új kabinetben is azon férfiakat fogja egyestíteni, kik vele egy célra töre- keszenek. Egyébránt állítják, hogy ő ezental a pénz- ügyi tartást merje, mig a külügyi más hason- ló szellemű államférfiúnak jut osztályrészül.

Tárogató.

Mi pedig az olasz hadi készüléket illeti, ezekre vonatkozólag írják, hogy majdnem bízhatatlan, milyen erővel foly a felszerelés. A műhelyekben éjféli nappal dolgoznak a sereg felállításán és fegyverzésén. A velencei önkényeseket szíre elbocsátják, ha ezt kívánják, de így nekik az elbocsátást halogatni, és ok is többnyire csak azért lépnek ki a szárd szolgálatból, hogy más szabadcsapatba, vagy a magyar legióba álljanak. Reménylik, hogy háború esetében 40–45 ezernyi szabadcsapat is készen lesz — a rendes hadseregen kívül — Garibaldi szolgálatára. A magyar emigráció is folytatja működését Milánóban állítólag már sok Kossuth pénzügyi van forgalomban, s mintegy 50%-os levonással nagy kelete van, sőt vannak váltóházak, hol a papirt nevezett áron venni és adni lehet. Klapka pedig — a „Fortschritt” szerint — azt írta Milánóból, hogy sikerült neki Angliában egy 3000 emberből álló önkényes csapatot alakítani, és hogy egy szerb és egy bolgár legió is alakulóban van, úgy hogy április elején 20,000-ból álló hadtesttel fog rendelkezni. Újra megjegyezzük, hogy e híreket a „Fortschritt” hozza, melynek levelezője Klapka terveit nehezen szokta közzélni.

Vége idejegyezzük, hogy Olaszország népessége a legutolsó összehámlás szerint 21,092,020 lélekből áll. Miből Piemont 3,815,637, Szardínia 573,115, Lombardiára 2,771,647, Modena 609,139, Pármára 508,784, Toskánára 1,776,838, a volt egyházi államokra 1,960,360, Nápolyra 1,848,355, Sziciliára 2,231,020 lakos esik.

Turinban, mint a „Magyarország”-nak írják március 15-dikén Türr altábornagy nál nagy ünnepélyvel ülték meg. Jelen voltak, u. m. a nevezett lap levelezője, Pulszky, gr. Bethlen Gergely, I. ház ezredes, Mogyoródi alezredes (hajdan a 3-ik honvédszázalék egyik jeles tisztje, közelebb pedig a garibaldista magyar gyalog csapat vezér parancsnoka.) Csudafi alezredes, Kiss alezredes, Gyra huszárpáti, Kovács hadnagy, Tanárky s mások, minorum gentium, kik közé e sorok írója is számítja magát. — Ezen névsor — mellesken legyen mondva — tán némi bizonyosságot tehet arról is, hogy (mint némely külföldi lap sziveskednek nem tudom kivel elhitetni) — s elég szegény, mikép akár magyar lap is, mely ilyes s mászerű ráfogást utánnommi és terjesztini hazafiúi kötelességének ismeri) Türr nemcsak, hogy isoltán nem áll, de sőt a külföldi magyarság majdnem minden tagjával baráti szíves viszonyban van, nem csak itt, de Páris és Londonban, hol — közelebbi időtől alatt — minden magyar sietett vele kezét szorítani. Hogy bizonyos érdek és bizonyos hirlapozat okaján, mikép Kossuth, Klapka, Türr s az emigráció más jeles tagjai közt ne legyen egyetértés, azt könnyen értheti, de mi már csak nem veszekszünk, mindamellett is, hogy józan eszünk szerint ítélni meg a viszonyokat mindenünknek megvan a szabad embert illettó fénys jognak. Acél mindnyajunknál egy lévén, a hogy és mikor iránt különböző nézetek lehetnek s ezért van tanácskozás, véleményesre s megállapodás, de veszekedés nincs, bármi kellemetlen értesítés legyen is ez jókarunknak.

A lakomára térve, március 15-ét már 12 szer ünnepeltünk meg külföldön, — néha magam, mások társaságban, olykor Párisban, magyar New-Yorkban, tavál Edinburghban, az idén itt, mindig és mindenütt reményteljesen, de soha sehol oly bővelő nem, mint tegnap, mert vágyain teljesítésére sobasem láttam még bízalomgerjesztőbb utat, mint most. — Az első poharat Türr emelte „a magyarországi népfajok testvéries egyetértésére ettől fogvén mindnyajuk szabadsága, boldogsága.” A felkötést követő éjlen után általános társalgás lón a nemzetiségek igényeiről és senki sem volt, — ki hazánk külön ajkú fiat iránt készen ne nyilatkozott volna minden jogot elismeri s az állami együttélést — s a mennyiben ez kölcsönös engedményezést szükségelne — nem az erőszakolás, hanem a szabad bejegyzés alapjára tectetni. A második poharat Pulszky emelte a nap tisztelőit, mely — mint mondá — a rómaiaknál is nevezetes volt (március idűsai) s az osztrák pénzügyi bukások történetében is emlékeztet. Beszédje végén szívesen emlékeztet egy kis érdek csipősről, mely olykor élt is megcimbálta, de melyet azért ő még is szeretett s melynek egyik jelenlévő volt szerkesztőjét azért éltette is. Gróf Bethlen Gergely lelkis szavakban éltette Garibaldit érdemes barátját Türrt, utána ismét Pulszky, Kossuthot. — Felelegetes mondanom, hogy mind e felközlötések a legnagyobb lelkesedéssel fogadtattak, hasonló érzelmek nyilvánlában több mások iránt is, melyek közül megemlítendő a magyar nők, — a legio zászlósnjai (Garibaldi leánya s Pallavicini marquis), — a huszárok s a „fikák” tisztelőit mondott toasztok. — E sorok írója is obajást fejezett ki az iránt, hogy azu emigratio, mely helyettünk fog jóni, éjlen örökre, nekünk pedig legyen mielőbb végtünk. — br —

„* A lefolyt hét megváltásunk nagy szereti munkájának emlékeire volt. Emelkötött kebelbel szemlélt a népbullázmást, melyet a vallásos érzelmek költött. Megváltók kinszenvedése ezer meg ezer romlatlan szívet borított gyászba. Nagyszeri halottasbázák váltak a templomok, melyekben az emberiségnek legnagyobb, legszentebb halottját látogatták a hívők seregei. Megható volt nagy tükpenek a keresztnek tisztóit. Midőn a keresztre börtök ezreinek arcán és szemekiben a néma fájdalomt a s távozókban a vallásos odaadást láttuk, önkénytelen is eszünkbe jutának a költő szavai:

Ra fölírásztja kebledet
A búnos öntudat,
Szívednek lelke vigasztalást
A gyászkereszt alatt.

A kálvárián egymást válták föl az ájtatoskodók csoportjai, melyeknek közepét egy-egy énekvezér képezte. Ki figyelemmel kísérte a szent helyre zarándoklókat, észrevehette a hatást, melyet kedélyükre a tereplő ájtatos csoportok meglátása gyakorolt. Nagyszombaton a főtámadás emléktünnepével öröm váltá föl a gyászt. Az ünnepeles körmenet éj oly nagyszeri hatást gyakorolt a szívre, amily nagyszeri látványt nyújtott a szemnek. Szívünkben különösen a vallási és hazafiúi érzelmek lónak illetve. A dialmában fölmelekkötött kereszt arra emlékeztetett, hogy az istenember föltámadott, megnyitotta számunkra az üdvösségnek kapuját; a magyar tisztviselőnek serege pedig arról győzt meg, hogy föltámadott tetszhalálából nemzettünk. Mult éjben meg nemzetiségünknek pleghálós halálmadarái lépegettek a mennyzet után, most a lábado betegnek orvosai válták föl helyüket. Nem lehet kételkedni, hogy a jobb jövő már közel áll, mert a nép, mely a megváltónak halálát s nemzetiségének elnyomatását oly mélyen gyászolta meg, az istenember föltámadását s nemzetiségének föléledését oly élenk örömmel üdvözli, elég erős arra, hogy örök üdvösségét s nemzeti boldogságát munkálja. Amit a husvét ünnepekhez kívánunk, ez: „Legyen egyetértés közöttünk, áldás a hazán és béke velünk!”

— Lisznyai Kálmán és Vahot Imre ismert jeles íróink Pestről körirátok érkeztek, s holnap, u. m. husvét másodnapján a Petőfi-szobor javára helybeli műkedvelőkkel egyestelen, költői estélyt adnak az itteni színházban. Körirátunk megérkezésekké annyival is inkább közlekedést idézett elő, mert Szeged szabad szellemi polgárai igen jól emlékeznek arra, miszerint nem csak a nyilvános pályán, de a társaslelkben is közlekedésről két jónak harmadéva Zomboról és Szabadkáról, hol nemzeti irányú műkedvelőket erőszakosan megátolák, Szegedre érkezvén, az akkori császári rendőrség szintén itt is betiltá előadásukat, sőt még azt sem engedte meg, hogy általuk felajánlját a zenésztársaságunk jótékony célra működje. Mindezen körülmény, mind szavallati és zenészi hangversenyek érdekossége, korszerű programja s nemese áldozatkészégük, helybeli lelkes közönségünk részéről kétségkívül a legmelegebb részvételt s méltánylással fog találkozni, és egészen megtöltendi színházunkat.

— Tegnap a helybeli zsidó templomban Löw Lipót főbbi nem csupán saját vallásbeli gyülekezete, hanem a városi tanács, rom. katolikus és evangélikus lelkészek, szóval roppant közönség jelenlétében beszédet tartván, ebben különösen a haza jelen körülményeire terjeszkedett. Előadása alapjait Ezékiel írását XXXVII. cikke szolgált, hol az elnyomott Israel felszabadítása és nemzeti önállásra juttatása a főlebbő, egymashoz közlekedő, s magokra hást és izmokt vevő, végre bírt beboruló csontok által ábrázoltatik. — E példázatot kitünően alkalmazá szónok a jelen viszonyokra, beszéde végén azon reményét fejezték ki, hogy az erőssé lett végett szükséges egyetértés érdekében is remélhető, miszerint a megnyitandó országgyűlés minden vallásfelekezetek és nemzetiségek egyenjogúságát ki fogja mondani. Igen találó volt a sok szép hely közt a „köszönlő” néhány határozott vonással csatolása.

— Emelítve volt e lapokban, hogy tavaszöl elejétől fogva városunkban a Szeberényi Lajos által szerkesztett „Iskola” lap megjelenni. Most tudatjuk t. olvasóinkkal, hogy a lap csakugyan megindult, s belőle eddig három szám jelent meg.

— E hóban csaknem minden városrészben történetek gyujtogatás kísérletek, de mindannyiszor szerencsésen elotlata. A gyujtogatási próba szalmatekeresbe helyezett gyufával történik, s csak épen a m. kedd estéjén történt gyújtás kísérletnél találtott egy csóva, mely nem szalmából készült volt, hanem egy jó nagy csomó gyufából állott, rongyba göngyölve. A helybeli lakosságot tehát érte figyelemre hívjuk föl — örökdni áflótt, hogy gonosz kezek által kárt ne szenvedjenek. — Ezen esetek dacára a tüzveszély nem mindig, sőt ritkán történik szándékosan, de annál gyakrabban könnyelműség és vigyázatlanság által. Alkotmányos hatóságunk tanácsultási határozat folytán következő figyelemztetést bocsátott ki ennek megállítására: „Utóbbi időben ismétlően előfordult tüzveszélyek keletkezése iránt eszökölött hivatalos vizsgálatok alapján azon tapasztalás merített, miszerint né-

mely házak illető tulajdonosok által elhagyatra több órákig, sőt a nap legnagyobb részén keresztül vagy épen minden gondviselés nélkül állának; vagy apró gyermekek feltáteleire bízták, kik, ahelyett, hogy örökdni képesek volnának, a szerencsétlenséget gyakran magok idézik elő; mitűn a ház gondviselésének ily módon elmulasztása, élet- és vagyonbiztonság tekintetéből elttűrté egyáltalában nem volna; annál fogva egyrészt magok a tulajdonosok, másrészt az egész lakosság érdekében figyelemztetőleg tudat adatik, mikép házaik minden fölytőjét nélkül vagy gyermekek örökdés alatt hosszabb ideig hagyni senki se merészele, minthogy e rendszabály áthágása nem csak a mulasztásból eredő károkat felelősséget, sőt ezenfölött érekeny büntetést is vonand maga után. Kelt 1861-ik évi tavaszöl 16-án tartott tanácsülésből.”

— Az e lapok 22-ik számában említett árleszállítás, melyet az államvasutársaság az országgyűlés megnyitása által életbe léptetni szándékozott, ugyilatsz, csak a bécs-pesti s nem egyszerűsmit pest-temesvári vonalra is terjeszködnék. E szerint mi ez alkalommal is fizethetjük a már kétszer fölmelett árakat ujabb 25 százalékkal, melyet e nagyleltű társulat szíre nar anélkül, hogy személyes ellátásnál is tekintette venné a bankjegyek alálabbzált értéket.

— Nagypénteki rendes vendégeink az idén sem maradtak ki; értjük a valódi és nem valódi nyomorékokat, kik e napra a környékből s távolabb helyekről a kálvária körébe érkezni szoktak s alkalmatlanok az ájtatoskodókra. Ez egyszerű illó gonddal fogadtattak s hét kocsin szállítottak tovább.

— Sokan azt állítják, hogy az iparszabadság a pékek használatát föl legjobban, mitűn malomnap a kracajeros zsemlek egy régi mentegombnyivá törpülnek. Annál magasbra emelkedők házuk.

— Szatrinatörvényszék tábornok családjaival e napokban utazott itt keresztül s az öbíti lelkeszél hal meg.

— A Tiszából e hó 29-én délben a molnárk egy enyésző félben lévő ismeretlen hullát fogtak ki. Úgy látszott, hogy már hosszabb idő óta volt a vízben. A hulla magosa termelt, kerek arca, pisze orra, kopasz fejű, barna szakálú; ültözéke barna posztó kabát; pepita sál és fekete posztó bugyogóból állt.

— E hó 29-én délben érkezett ide vaspárlány Lendvay Márton, s innen Makóra utazott Nyíri társulatához vendégültek. Lendvay hatszor, néje pedig, kit kötelezősége még Pesten tart vissza, s később érkezik, háromszor fog fölérni.

— A mult heten többen akasztás által kísérletek meg a mulandóságoktól elköltözött. Így mult vasárnap a Rókus városrészben egy vízhozó az istállóban saját zsebkendőjén akasztá föl magát, de még jókor észrevettük, levágtatt, s a körházi orvosok által nyújtott segély — érvágás és dörzöslés — folytán a szerencsétlen, ki ezáltal már harmadszor kísérlete az eztoni önkívégzés, az életnek ismét visszaadott. A kapitányi hivatal intézködött, hogy e szerencsétlen az illető lelkesz által erkölcsi oktatásban résztstőljon. — Szerdán délben egy kanizsa szülöttű nő lopás miatt Új-Szeged közűg elöljárója által az ottani börtönbe záratatván, rövid negyedóra után magát fölakasztotta. A megitt orvosi kísérletek sikertelen maradtak. Az ügyköcs a városi körházból temettetett el. — Ugyan e nap éjélen egy mindkét szemre vak férjnél lévő nő szerencsétlenségből szinte akasztás által akarta életét kioltani, de még éjék jókor megmentettük.

— Temesmegye főispánja, Damaszkini János a megye lakosaihoz intézett kiáltványában némely helyeken, különösen a moravici kerületben nyilatkozott reakcionárius fordulatok következtében a választások megnyugtati kívánván, többi közt említi: „Sajnálokva értem, hogy a rossz akaratnak számos helyen sikerült a választásokat magas joguk élvezetétől elcsúsztatni, hogy a választók összeírását a földmvelők előtt, hol mint az elölrött urberiség visszaállítására vezető armányt, hol mint a jogegyenlőség és közteherviselés ellen intézett eszöközényt, hol mint új adók életbe léptetésére intézett törekvéseket, hol mint a fegyverfogyatkok összeírását, hol mint a nemzetiségek elnyomására és elárulására vezető fondorkodást gyanustani iparkodtak. Csodálhatni-e aztán, ha imittamint zavarok történnek a választásoknál, midőn elleneink, kik a népjónak és szabadságnak elleni, ily nemtelen fegyverhez nyúlni nem iszonyodnak?”

— Egerből írják, hogy Bartakovics Béla, erki érsek körlevélben a híveket serkent, miszerint a képviselőkért imádkozzanak, s a megye minden egyházbán tavaszöl 7-én ünnepeles isteni tisztelőt rendel.

— A „Fortschritt” szerint 6 Fölsege előleges meghívás nélkül megy az országgyűlésre. Miből azt következtetik, hogy az udv. kancellária minden ajánlatát elfogadtatik. Ellenben az „O. D. Post” úgy tudja, hogy még az sem bizonyos: vajjon 6 Fölsege személyesen fogja-e megnyitni az országgyűlést? Sőt u. m. valószínűleg csak a megnyitást után jó Budára. Majd elváltik, melyeknek van igaza.

— A galiciái országgyűlés megnyitása tavaszöl 15-dikére halasztott.

— Bereg megyéből írják a „Magyarország”-nak, hogy ott Dobórszászky, helyt. tanácsos (!) Mészáros Károly kíséretében az orosz népet a magyarság ellen bujdosztatta; Mészáros, ki követ akart lenni a „robot”-ot is használta az „urak” elleni igazgatásban. De a nép nem hagyván magát elámitatni, Buday Lőrincet választotta meg.

— Bécsből a „Süregny” a következő tudósítást hozza: Az erdélyi ndv. kancellária előterjesztéseit ő Fülöpse megősestette. A régi politikai szervezet helyre van állítva: a megyék, sz. k. városok és a szász nemzet előbbi jogáiba vissza helyeztetek. Kormányosági helyül Kolozsvár van kijelölve. Ennek tagjai (közük 3 szász, 3 román) és a főispánok kinevezettek. Salm gróf megbízott a szász föld újrakeresésével. Az országgyűlés az 1791. XI. t. c. alapján a régi mód szerint össze fog hivatalni. A politikai szervezések tavasz 15-ig kell bejelöztetnie, mikor az eddigi hatóságok megszűnnek. (Hát az eny? Hát 1848?)

— Károlyi Fehérvárt védelmi állapotba helyezik, és szorgalmasan dolgoznak melőbbi helyreállításán.

— A Szini Károlyi szerkesztése alatt már előbb kiadott „Uj Ud” ismét megindult; mint egyetemes damokrat lap hirdették is „Szabadság, egyenlőség és testvériség”-et választá jelszavul. Meglátjuk, hogyan erti.

— Székely-Udvarehly városa föliratot határozott ő Fülöpsehez, melyben kéri, hogy az 1848. törvények alapján a magyar országgyűlésen leendő képviselőségek nyújtsanak alkalmat az erdélyi törvényhatóságokkal együtt a városnak is.

— Krassó megye Deak Ferencet, b. Eötvös Józsefet, b. Kemény Zsigmondot, Mocskányi Lajos, Lukács Mór és Falk Miksa biztományi tagokká nevezte ki.

— Bonyhádon, mint a „Pesti Hírnök”-nek írják, a választók nagy része egy zászlóval jelent meg, melyen aranybetűkkel e szavak ragyogtak: „Éljen Percel Mór, a bonyhádi kerület követő!” És csak midőn a híres számlított testvére, Percel Pál, főbíró annak levelét fölolvasta, mely szerint a választást csak akkor fogadhatná el, ha honvédtábornoki egyenruhájában, teljesen szabadon tilthetne a képviselőház padjaira, s így a jelen viszonyok közt azt megköszönő, állottak el tőle, s választák meg név- s családbeli rokonát, Percel Vincét.

— Téliutban „Priatel ludu” (Népbarát) című politikai tót hetilap indult meg Mácsay Lukács által szerkesztve; f. hó 19-én pedig Francisci János (volt nagyváradi helytartósági hivatalnok) indított meg egy hetenként kétszer megjelenő tót lapot „Pestbugyeinszke vedomszti” cím alatt.

— A budai választók b. Eötvös József és Balázs Antal országgyűlési képviselőik tiszteletére lakomát rendöltek.

— A budai takarékpénztár f. hó 20-án tartott közgyűlésében a következő adományokat határozta el: a Szechenyi-szoborra 50, a Szechenyi-albumra 50, a budai, a pesti növegyet, a kereskedelmi akademia, a vakok intézete, a kereskedelmi körház, pesti evang. gymnasium számára 100—100, az evang. árvaház, gyermekorvász, bölcsőde, sváb-hegyi iskola, képezdei szegény tanulók számára és a Markó-képtár megszerzésére 50—50, végre a pesti honvédegyet részére 200 forint.

— Galacból Konstantinápolyba tizenhat szökevény érkezett, kik ott a kormány költségén tartatnak s tovább utazásra pénz kapnak.

— Az „Ost und West” jelenti Bécsből, hogy az országbírói értekezlet határozatait, valamint a magyar független miniszterium fölállítása elvetették.

— Zimonyban négy magyar ifjút fogtak el, kik utóval nélkül a Szávan akartak átkelni. Bazsiak pedig 16 mázsa salétromot földöztek föl, melyek hisztes zsákokban Szerbiába voltak szállítandók.

— Pozsegeamnye tiltakozik a birodalmi tanácsba küldés ellen, s a horvátországi törvényhatóságok fölölzöltsi a határozata pártolására.

— Genuából írják, hogy oda fűg. Leopold-czaredből 20 osztrák szökevény érkezett teljes egyenruhában; vörös, fehér és zöld övekkel díszítve.

— Viktor Emanuel olasz királylya kiküldtása napját két nevezetős esemény fogja megörökíteni: 1. Az első olasz király magánpénztárából az olasz hadastánok számára palotát épített, 2. minden eddig elkövetett polgári és katonai büntény általános megkegyelmezésben részesül.

— A turini ágyuöntödékben folytonosan a legnagyobb szorgalommal dolgoznak, s legközelebb készült el mintegy ötven különböző nagyságú vont csöví ágyu. A piemonti belügyminiszterium a Mancardi céggel 40,000 löfegyvert íránt alkudozik a nemzetbiztonság számára, a hadügyminiszterium pedig nagy mennyiségű pisztolyt rendölt meg a lovasság részére.

— Párisi lapok Klappának egy március 24-én kelt levelét közlik, melyben fölvilágosítást ad Magyarországnak a zsidók iránti magaviseletéről. Magyarország — úgy mond — az osztrák kormány ellen az 1848-iki törvényeket használja fegyverül, melyek — szerencsétlenségére — néhány régi törvény maradványát is foglalják magokban. De ezek eltörlése lesz az ápril 2-dikán össztelendő országgyűlésnek első teendője. Ezek egyike a zsidók teljes emancipációja.

Hogy legyen az érzés kristály. A lélek égi köszkü. A vágy szellemi szivárvány. A pillantás lelki szikra. Alföld vére a Tisza mentébe Szeged népe a becsület népe!

A szegedi polgár előtt Minden szent elv döntheten áll. Előtte jogban mint ember Egyenlő költés és király. Inkább kell neki mindé a Legmetlenebb igazság. Mint a legfényes pompába Feöltöztetett hazugság. Illik rá az öszinteség kérgé, Szeged népe az igazság népe!

Erényt hisz a gazdaságban, Tiszta jámbor lelkiület; Hogy a munka, a szorgalom Egyenlő a becsülettel. Buzgó nagy hazafiságot Tárk ipar s földművelésben: Mivel munkál, a hangyát is Részessé becsületes. E kis bogár szeg költészet képe, Szeged népe családilelet népe!

A lelkes szegedi hőlegyek A nemzetnek anyagai, Az ország tünderőzói, Szívükre kell szakasztani! Pillantás olyan tüzes Majd meggyújtja a levegőt; Csakjában a boldogság Származé ég s gyújt vértvelőt. Mind szerelmes itten íva-véne: Szeged népe a szerelem népe!

Mivel békeben édesebb A szerelem, a boldogság; Pirosh az öröm rózsája, S a szív nyilóbb mint a virág. S mivel békeben tenyészik Legszökeben a nemzetlelet: Békét szeret..... ám de szabad Békét, mely nem nyom, de éllet. S ha nem lehet alkotmányos béke: Szeged inkább harc-háború népe!

Átkot ha akarsz hallani Minőt nem mondott senki még Az undok zsarnokság ellen, Mely nemzetünket sújtja rég. Áldást ha akarsz hallani, Amely imádsággá leszen Nagy, szentséges fíledetöl Malasztos tűz: honszerlem! Szegedre jőj — itt az ország képe: Szeged népe a szabadság népe!

Magyarország arca, ősi Tekintete, vonásai, Szabad szelleme, jelleme, És nemzeti szokásai, Mind képviselve vannak itt, És a faj vérd, sajátod, Szegeden, mintegy tükröben Az egész országot látod. Szeged népe a Tisza mentébe És Attila, Lehel, Árpád népe!

Szeged, tavasz 30-án.

Lisznyai Kálmán.

Üdvözlég Szeged jó népe!

Itt elő édesek a napok; E város Ábrahámkebel, Mint vendég elő otthon vagyk. Egy megszokott ház e város, Vendégszeretet Egyháza; Templom itten a csárdá, Mert jó emberek tanyája. Szeged népe a Tisza mentébe Egyedül testvére, a szeretet népe!

Itt minden szív egy kis olár, Mely lángját égig emeli; Itt megtanulhatod miként Legyen az ember isteni.

ÜZLETI HIRNÖK.

Videki terményárak.

Aloaustriai mértő osztr. pénzben	Tisza-buza	Ké- szár- buzza	Rozs	Árpa	Zab	Tu- gert
ft k	ft k	ft k	ft k	ft k	ft k	ft k
Arad	5 25	—	3 36	1 81	1 68	2 30
Baja	4 —	2 86	2 60	1 60	1 22	2 40
Beckerek (Nagy)	4 40	3 —	—	1 80	1 50	2 20
Gyula	4 40	3 88	—	1 78	1 68	2 10
Győr	4 60	3 —	1 80	2 60	1 60	2 75
Mosony	4 20	3 68	—	2 —	2 —	1 80
Székes	5 25	—	2 99	2 36	1 90	3 30
Perjámos	4 —	—	—	1 50	1 30	2 —
Szabadka	4 20	3 40	3 10	1 60	1 30	1 20
Temesvár	5 8	4 35	2 20	2 30	1 85	2 35
Ujvidék	4 28	3 7 —	—	1 48	1 75	2 40
Ujbecse	5 —	—	—	1 68	1 50	2 40
Nagy-Sz. Miklós	4 25	3 50	1 80	—	1 50	2 40

Vizárllás.

TISZA SZEGEDNÉL tavasz 30-án 18° 5' 0"

Bécsi pénzfárlom tavasz 28-án.

5%, ausztr. érték.	62 —	Északi vasut	2047 —
5%, nemzeti kölcsön	76 80	Államvasut	286 —
5%, metallikus	65 10	Nyng. vasut	186 50
4%, metallikus	56 75	Pardubitz	106 50
5%, magy. földt. köt.	65 75	Tisza	147 —
1839-1 államapírok	110 —	Déli	191 —
1864-1	86 25	Dunagrhajzás	416 —
1890-1	82 —	Lloyd-részvények	150 —
Comoi	16 —	Pesti lánchíd	385 —
Hitelesorsjegy	114 75	Amsterd. 860 holl. f.	126 50
4%, dunagrh. sorsj.	100 —	Augsburg 100 f. d. é.	146 50
Budai	40 fittos	Frankfurt 100 f. d. é.	115 25
Hg Eszterh. 40	82 —	Hamburg 100 m. b.	100 50
Hg Salu	40	London 10 f. st.	147 —
Hg Pálffy	40	Páris 100 frank	60 30
Hg Clary	40	Cs. koronás	20 30
Gr. St. Genois 40	36 50	Cs. arany	6 97
Hg Windisch 20	21 50	Napoleon	11 82
Gr. Waldstein 20	25 —	Sovveraind'or	21 15
Gr. Keglevich 10	16 75	Friedrichsd.	10 10
Nemzeti-bankrészv.	725 —	Angol sovereigns	15 40
Hiteletint. 200 f. a. é.	167 50	Orosz császári	12 55
Al.-ausztr. esz.-bank.	568 —	Ezüst	46 1/2

HIRDETÉSEK.

(86—3)

Lakások bérbeadása.

A buzapincen lévő Kátya-féle házban egy emeleti lakás (4 szoba, konyha, pince és kamra), továbbá két lépcsővel lejáró, konyha és szobával kezdve bérbeadandó. Értekeznielni iránta özevgy Kátyné Házkezelődonossal.

(87—1)

Háztelek eladása.

Zászlósy János, a sóház előtti egykori kincstári dohánypajttát, jelenleg saját két sarokra szolgáló telkét, mely 41 öl hosszú, és összesen 524 1/2 □ ölet tesz, illő árért kéz alatt eladja.

(88—1)

Irodalmi ujdonságok.

Macanlay beszede a zsidók egyenjogúsításáról, fordította Fischer Lajos ügyvédnél, áro 30 k.
A régi görög irodalom története. Müller K. O. és Donaldson J. V. angol szerkesztés. Emléki árt. Első kötet, áro 3 ft.
Finne, a magyarországyülecsen. Szalay László által, áro 40 k.
Zugrámegye körtele és az egyesülés. Deak Ferencétől, áro 20 k.
Ugyazat nemet nyelven 30 k.
Kaphatók Burger Zsigm. könyv- és szépműkereskedésben.

Szerkesztett a kiadó-tulajdonos felelőssége alatt. — Nyomott a kiadó-tulajdonos Burger Zsigmond könyvnyomdájában.